

Nh ng yêu sách đ i kháng, t m quan tr ng c v chi n l c và kinh t , đ c bi t là nh ng đ ng thái và quan đ m c a Trung Qu c g n đây trong tranh ch p biên gi i c trên b và trên b n v i các qu c gia láng gi ng đã khi n cho tình hình B n Đông tr n nên căng th ng, th m chí theo các chuyên gia n ch a r i ro xung đ t vũ trang. Tuy nhiên, theo tác gi m t s các t n tri n có tính tích c c cũng đã di n ra, trên c s đó bài vi t đ a ra m t s gi i pháp th c ti n gi i quy t v n đ

Ti n s S.D. Pradhan (ph i)

S leo thang căng th ng g n đây t i B n Đông đã làm n i b t nhu c u c n ph i đánh giá khách quan các nguyên nhân c a cu c tranh ch p và các đi n bi n g n đây, k c tích c c l n tiêu c c, v i m c tiêu nh m đ ra các bi n pháp đ làm đ u đi tình hình, mà theo nhi u chuyên gia an ninh có nhi u t m năng s leo thang thành m t cu c xung đ t vũ trang và đ nh m giúp các bên liên quan có th tìm ra m t bi n pháp lâu dài.

Các nguyên nhân

Cu c tranh ch p b t ngu n t th c t r ng m t vài n c trong khu v c có các yêu sách ch quy n ch ng l n nhau đ i v i các hòn đ o B n Đông. V n đ an ninh năng l c ng khu v c và nh ng quan ng i c a các qu c gia đã làm tình hình thêm căng th ng. Trong khi Trung Qu c yêu sách nguyên c m t vùng bi n, các bên khác nh Đài Loan, Vi t Nam, Philippines, Malaysia và Brunei yêu sách t ng ph n c a khu v c. Trong khi đó, Indonesia m c dù không ph i là m t bên yêu sách đ i v i qu n đ o Tr ng Sa, đ ng l i bò c a Trung Qu c c t ngang qua vùng n c mà Indonesia yêu sách phía b c vùng Natuna đ ng th i đ ng phân đ nh gi a Vi t Nam và Indonesia cũng ch a đ c th ng nh t.

B n Đông có t m quan tr ng v chi n l c. Đây là m t trong nh ng tuy n đ ng th ng m i quan tr ng nh t trên th gi i. Các n c ven bi n cung c p th tr ng ti m năng cho s n ph m c a các n c phát tri n. B i vì v y, các n c bên ngoài khu v c luôn mong mu n b o đ m nguyên t c t do hàng h i đ i v i v i c các ho t đ ng th ng m i. Thêm vào đó, khu v c này cũng có tr l c ng đ u khí khá l n. C c Kh o sát Đ a ch t Hoa K (USGS) đ đoán r ng khu v c này có th ch a tr l c ng l n g n g p hai l n tr l c ng đ u hi n Trung Qu c đã phát hi n

và tr l ng khí khá n. Vì th , các n c ven bi n đ u mu n có ph n trong khu v c này. M c dù các bên liên quan cho t i nay đã có nhi u n l c nh m gi i quy t hòa bình tranh ch p và đã thng nh t tuân th b n Tuyên b ng x c a Các bên i Bi n Đông (DOC 2002), d a trên các hành vi chu n m c c a lu t qu c t cũng nh các n l c thúc đ y vi c hình thành B Quy t c ng x t i Bi n Đông (COC), cng thng g n đây đã có xu h ng gia tng đáng k .

Đ i đây là các s ki n đã góp ph n làm gia tng cng thng đáng chú ý:

- Tháng 2/2011, v đng ch m gi a 2 tàu Trung Qu c và m t tàu thăm dò d u khí Philippines, thu c s h u c a Công ty Forum Energy, đã x y ra. Th ng ngh s Đng Dân ch , đng th i là Ch t ch Ti u ban Đông Á c a y ban Đ i ngo i Th ng vi n Hoa K , Jim Webb đã lên t ng r ng, m c dù phía Trung Qu c ph nh n, các tàu c a Trung Qu c đúng là đã c ý đm vào tàu Philippines.

- Tháng 5/2011, các máy bay c a Trung Qu c đã b phát hi n đang ho t đng trên b u tr i phía trên các đ o, các đ o san hô và các đ o đá mà ngoài Trung Qu c ra thì phía Philippines, Vi t Nam, Malaysia và Brunei cũng đang yêu sách. Nh ng n l c này t phía Trung Qu c trong vi c kh ng đ nh yêu sách c a mình đã b các bên liên quan trong cu c tranh ch p xem nh m t hành vi khi n cho cng thng gia tng.

- Vào các ngày 26/5 và 9/6/2011, các tàu tu n ti u c a Trung Qu c đã có hành đng c t dây cáp c a các tàu thăm dò Vi t Nam đang ti n hành các cu c kh o sát đ a ch n t i khu v c cách b bi n mi n Trung Vi t Nam kho ng 120 h i lý. Các hành vi này rõ ràng là đã vi ph m vào Tuyên b ng x c a Các bên t i Bi n Đông (năm 2002) gi a Trung Qu c và các n c ASEAN.

- Vào tu n th 3 c a tháng 7/2011, tàu INS Airavat c a H i quân n Đ đang trên hành trình thăm h u ngh C ng Nha Trang c a Vi t Nam đã b m t tàu Trung Qu c yêu c u r i kh i “Các Vùng n c c a Trung Qu c” khi tàu này đang di chuy n lên phía trên v h ng H i Phòng. Hành đng này đ c xem nh m t n l c c a Trung Qu c nh m kh ng đ nh ch quy n c a h t i khu v c bi n thu c Vi t Nam.

- Tháng 9/2011, Trung Qu c ph n đ i vi c thăm dò d u khí c a công ty ONGC Videsh Ltd (OVL) (n Đ) t i hai lô c a Vi t Nam. Trung Qu c đã lên t ng ph n đ i v i phía n Đ , tuyên b r ng cách ho t đng c a OVL là phi pháp, tr phi h nh n đ c s cho phép c a phía Trung Qu c đ vào khai thác t i hai lô 127 và 128. n Đ ph n bác r ng s ph n đ i c a Trung Qu c không có c s pháp lý b i vì các lô này thu c v Vi t Nam, s ki n này cũng đ c xem nh vi c Trung Qu c c g ng thách th c ch quy n c a Vi t Nam t i khu v c và g i đi m t thông đ p cho t t các các n c khác r ng Trung Qu c s không cho phép b t c bên nào có quy n ra quy t đ nh đ i v i vi c khai thác t i các khu v c này mà không có s đng ý c a Trung Qu c.

Trong b i c nh nh trên, các nguyên nhân sâu xa h n cho vi c gia tng cng thng gi a Trung Qu c và các n c láng gi ng c n ph i đ c phân tích. V i m c tiêu này, chúng ta cũng c n thi t ph i phân tích tình hình tranh ch p t i hai khu v c khác mà Trung Qu c và các láng gi ng c a h có liên quan. M t trong hai khu v c này là Bi n Hoa Đông, n i đang di n ra cng thng gi a Trung Qu c và Nh t B n. Khu v c còn l i chính là vùng biên gi i Trung Qu c- n Đ , hi n cũng đang ch ng ki n s gia tng cng thng. Các s ki n gây ra cng thng g n đây i hai khu v c này s đ c mô t trong các ph n ti p theo.

Đ c toàn b b n đ ch [i đây](#)

Ti n s S.D. Pradhan, C u Phó C v n An ninh Qu c gia, n Đ

B n g c ti ng Anh: “GROWING TENSION IN SOUTH CHINA SEA-CAUSES AND CURES”

theo [NCBD](#)